

Marine Harvest Norway AS
v/Roar Simonsen
roar.simonsen@marineharvest.com

Saksbehandler: Maria L. Seivåg
e-post: fmnomse@fylkesmannen.no
Tlf: 75531605
Vår ref: 2015/46
Deres ref: 16/68270
Vår dato: 03.11.2016
Deres dato: 01.07.2016
Arkivkode: 542.1

Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for ny lokalitet Elvkroken i Sørfold kommune

Vi viser til søknad fra Marine Harvest Norway AS oversendt fra Nordland fylkeskommune den 1.7.2016. Søknaden gjelder klarering av ny lokalitet Elvkroken for stamfisk, der deler av biomassen skal føres.

Vedtak

*Fylkesmannen i Nordland innvilger søknaden fra Marine Harvest Norway AS og gir tillatelse¹ på spesifiserte vilkår². **Tillatelsen er vedlagt og gjelder bruk av maksimalt 150 tonn tørrfôr årlig til hold av inntil 300 tonn stamfisk av laks ved lokalitet Elvkroken i Sørfold kommune. Inntil 100 tonn av den tillatte biomassen stamfisk kan føres. Tillatelsen gjelder forurensning fra virksomheten og er gyldig fra den dato Fylkeskommunen har gitt tillatelse etter akvakulturloven og laksetildelingsforskriften.***

En eventuell klage på dette vedtaket må være oversendt Nordland fylkeskommune innen 3 uker fra sistnevntes samordnende vedtak er mottatt.

Bedriften kan komme med merknader til varsel om fastsettelse av risikoklasse og saksbehandlingsgebyr (se side 7) innen 14 dager fra dette brev er mottatt.

Tiltak som må gjennomføres i henhold til tillatelsen:

- Rensing av anleggets utslipp (se vilkår 3.2) samt utslippskontroll (se vilkår 11), gjeldende fra vedlagte tillatelse tas i bruk.
- Overvåkning av området i en vifteform nedstrøms utslippspunktet i form av type MOM B-undersøkelser minimum hvert 2. år (se vilkår 14).

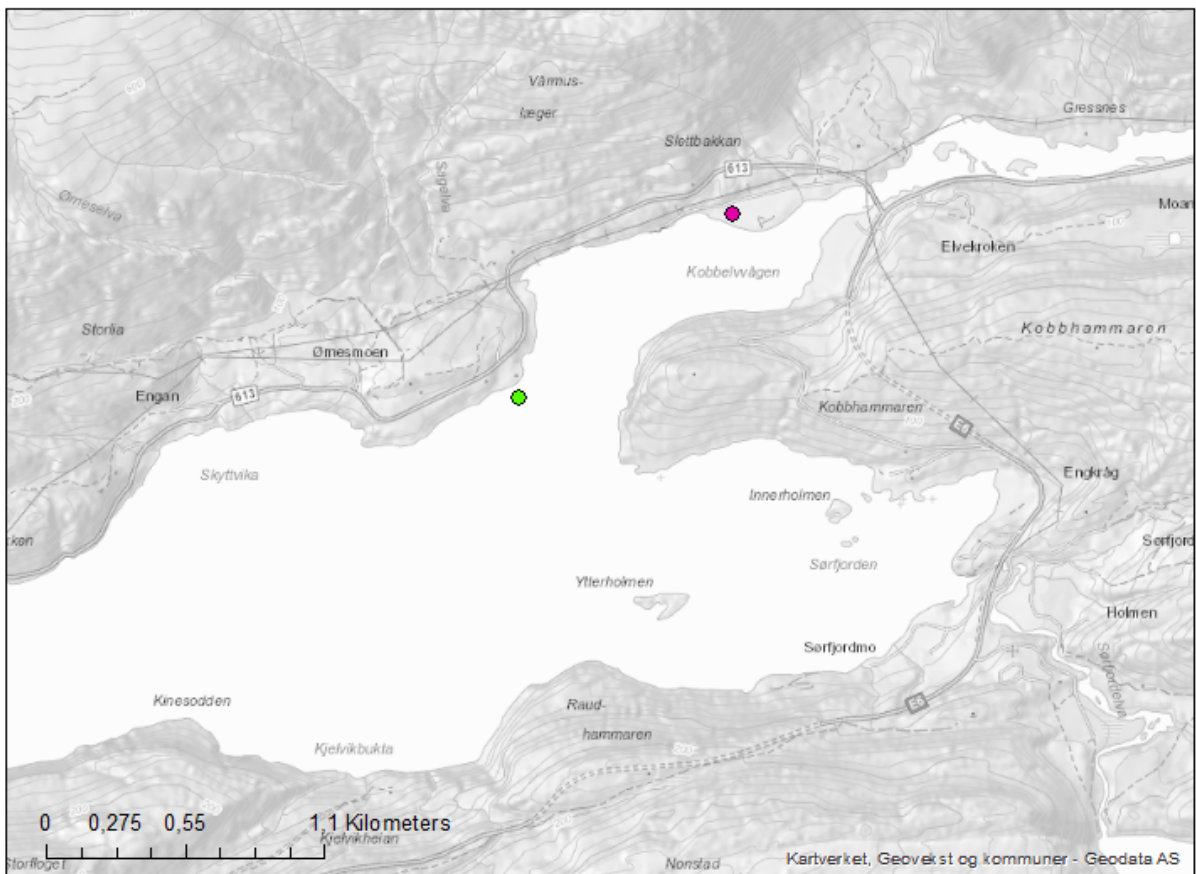
¹ Forurensningsloven § 11

² Forurensningsloven § 16

Bakgrunn

Søknaden gjelder klarering av ny lokalitet Elvkroken på land. Det er søkt om hold av inntil 300 tonn biomasse stamfisk av laks, hvorav inntil 100 tonn av dette søkes føret med maksimalt 150 tonn tørrfôr årlig. Det skal etableres et resirkuleringsanlegg (RAS) på lokaliteten som alt avløpsvann skal renses gjennom (inkludert ved tanktømming). Slammet planlegges levert på deponi. Søker opplyser at det beregnes en rensegrad på drøye 75 % hva gjelder suspendert stoff.

Mens saksbehandlingen pågikk signaliserte Fylkesmannen at opprinnelig planlagt utslippspunkt, som lå midt i Kobbelvågen, så ut til å være lite egnet for omsøkte produksjon. Dette var basert på topografi samt strømmålinger vedlagt søknad. Vi ba selskapet vurdere et alternativt utslippspunkt, og den 31. oktober 2016 mottok Fylkesmannen strømmålinger og resipientundersøkelser for utslippspunkt slik figur 1 viser.

Figur 1. Oversiktskart over omsøkt landlokalitet Elvkroken (lilla sirkel) og omsøkt utslippspunkt (grønn sirkel). Kart hentet fra ArcGIS.

Lokaliteten Elvkroken ligger i et område regulert til industri/næring (Elvkroken industriområde).

Søknaden har vært ute til offentlig høring og er behandlet av Sørfold kommune. Det har ikke kommet inn merknader som gjelder forurensing. Kommunen er positiv til at søknaden blir godkjent som omsøkt.

Saksdokumenter

Fylkesmannen har vurdert følgende undersøkelser:

- MOM B-type undersøkelse fra 11.2.2016
- Strømmålinger fra februar-mars 2016 på 33 meters dyp

Fylkesmannens vurdering

Generelle forutsetninger

All forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene og å skaffe oversikt over egne utslipp og virkningene av utslippet, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader³. Det samme gjelder utslipp av annet som det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen⁴. Tillatelse til utslipp fritar ikke virksomheten fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Akvakulturanlegg kan påvirke miljøet ved støy, lys, lukt, utslipp til vann og ved at det blir generert farlig avfall. Rester etter medisiner og andre stoffer som benyttes i virksomheten kan også påvirke miljøet. Substitusjonsplikten pålegger at bedriften til enhver tid, så langt dette er mulig, benytter stoffer som påvirker miljøet minst mulig. De utslippene et anlegg har til vann må kunne omsettes av naturen etter hvert for ikke å overbelaste miljøet. Dersom rester etter fôr og ekskrementer akkumuleres på bunnen, kan dette føre til oksygenmangel. Dermed kan store deler av nedbrytningsprosessen i bunnsedimentene stoppe og det vil skje en opphopning av organiske avfallsstoffer. Dette kan blant annet medføre lokal utryddelse og endring av bunndyrfaunaen.

Et landbasert akvakulturanlegg har rense- eller oppsamlingsmuligheter for utslipp som følge av produksjonen i form av overskuddsfôr, ekskrementer fra fisken, kjemikalie- og legemiddelbruk osv. Utslipet reguleres gjennom rammer for produksjonen, vilkår om overvåkning, rensing og krav om at miljøtilstanden i resipienten skal opprettholdes på et tilfredsstillende nivå.

Miljøtilstanden i alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand⁵. Dette innebærer også at miljøtilstanden i sedimenteringsområdet for utslippet fra anlegget på sikt ikke skal være dårligere enn "god".

Miljømålene for bunnpåvirkning rundt et oppdrettsanlegg er at organisk avfall ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve ved utslippspunktet. Lokalitetens bæreevne oppfattes gjerne som lokalitetens kapasitet til å motta og omsette organisk stoff.

Følgende lovverk er sentralt i vår vurdering:

- Forurensningsloven (bl.a. §§ 11, 16 og 18)

³ Punkt 2.6 i tillatelsen

⁴ Forurensningsloven § 56

⁵ Vannforskriften § 4

- Vannforskriften (bl.a. §§ 4 til 6 og 12)
- Naturmangfoldloven (§§ 8 til 12)

Miljøpåvirkning

1. Lokalitetens nærsone

Lokaliteten søkes lagt på land på nordsiden av ytterste del av Kobbelva, innerst i Leirfjorden i Sørfold kommune. Utslippet søkes lagt i skråningen på nordvestsiden av Kobbelvågens utløp (se figur 1) på ca. 13 meters dyp, ca. 650 meter utenfor grensa mellom elv og sjø. Fra utslippspunktet blir det dypere mot sørøst og sørvest, mot bassenget som ca. 2 kilometer sørvest for omsøkt utslipp er ca. 270-280 meter dypt. Bassenget er adskilt fra ytre deler av fjorden av en terskel på 150 meter ca. 7 kilometer fra omsøkt utslippspunkt.

Resipientundersøkelsen hadde 15 stasjoner lagt rundt omsøkt utslipp. Sedimentet bestod av mudder og silt. Det var bunndyrfauna på alle stasjoner, hovedsakelig i form av børstemark. Måling av pH/E_h indikerte meget god tilstand på alle enkeltstasjoner. Det var ingen bobling, misfarging, lukt eller slam. Sedimentet på alle stasjoner hadde myk konsistens. På 12 av stasjonene var grabbvolumet $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{4}$. Alle enkeltstasjoner oppnådde tilstand 1 (meget god).

Det ble foretatt strømmålinger med dopplermåler på ca. 13 meters dyp september – oktober 2016. Vanntransporten var hovedsakelig i sørøstlig retning i måleperioden, men det var betydelig transport også i sør-sørvestlig og nordøstlig retning. En relativt stor andel av målingene på 13 meters dyp var tatt ut på grunn av nærhet til «blanking zone» på måleren. Derfor fikk Fylkesmannen ettersendt målingene fra 12 meters dyp, der vesentlig færre målinger var tatt ut. Disse verifiserer opprinnelig innsendte data, og Fylkesmannen har derfor brukt de målingene på 13 meter som kunnskapsgrunnlag.

Nøkkeltall fra strømmåling ved lokalitet Elvkroken

Dyp (m)	Gjennomsnittsstrøm (cm/s)	Maksimalstrøm (cm/s)	Andel strømstille (%)	Neumanns parameter*
13	5	25	4,56	0,27

*Viser retningsstabilitet som et tall mellom 0 og 1, der lave verdier tilsvarer lav stabilitet og en «vinglete» strøm, mens høye verdier tilsvarer høy stabilitet og en mer konsekvent retning på strømmen.

2. Vannforekomst

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Leirfjorden, klassifisert som ferskvannspåvirket beskyttet fjord med ID nr. 0363031100-C i Vann-Nett⁶. Vannforekomsten er per i dag vurdert til å ha moderat økologisk tilstand, hovedsakelig på grunn av økt ferskvannstilførsel fra overføringer mellom vassdrag. Ut fra de opplysninger som foreligger mener Fylkesmannen at den søkte produksjonen på lokaliteten har lav sannsynlighet for å føre til forringelse av den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det imidlertid gjøres tiltak for å bedre forholdene.

⁶ Nettportal som eies av miljøforvaltningen og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og driftes av sistnevnte: <http://vann-nett.no/portal/Default.aspx>

Bestemmelsene i vannforskriften innebærer at Fylkesmannen i enkelte tilfeller vil måtte pålegge lokaliteten tilleggsundersøkelser for å kartlegge tilstanden i vannforekomsten. På bakgrunn av utslippets omfang og forventet påvirkning på resipienten, finner Fylkesmannen på dette tidspunktet at det ikke er nødvendig å pålegge denne type undersøkelser.

3. Naturmangfold

- Fiskeridirektoratets kartbase⁷ har registrert et gyteområde for sei og torsk i hele Indre Leirfjord. I den østlige enden av dette området ligger planlagt utslippspunkt. Utslipet ligger også i ytterkanten av et oppvekst- og beiteområde for sei og torsk. Det er registrert et rekefelt ca. 900 meter sørvest for utslippspunktet.
- Miljødirektoratets Lakseregister har registrert to vassdrag med anadrome bestander ved og i nærheten av omsøkte lokalitet: Kobbelvassdraget og Bonnåga. Dette temaet er nærmere vurdert i vår uttalelse datert 3.11.2016, og førte til at vi stilte oss kritiske til etableringen av lokalitet Elvkroken basert på en vurdering av biologisk mangfold. Sørfolda er rangert som nummer 11 over de viktigste fjord- og sjøområdene i Nordland i brev av 5.7.2001, og er et sjøområde «*hvor det på visse vilkår kan være akseptabelt med oppdrett av laksefisk*».
- Miljødirektoratets database, Naturbasen⁸, viser at det er registrert et bløtbunnsområde i strandsonen (Kobbelvågen). Området ligger ca. 550 meter nord-nordøst for planlagt utslippspunkt, og er karakterisert som viktig. Bløtbunnsområder er viktige beiteområder for fugl og fisk. Området er også et brakkvannsdelta av regional verdi.

Det kan ikke utelukkes at den økologiske funksjonen til gyteområdet kan bli påvirket som følge av forurensning. Det vil i så tilfelle være snakk om områdene i umiddelbar nærhet til utslippet. Det ble på undersøkelsestidspunktet registrert et ferskt vannlag i overflaten i Kobbelvågen, som vil bli mer markert i perioder med økt avrenning fra Kobbelva. Dermed er det en mulighet for at finpartikulært materiale innlagres i sjikt i vannsøylen og derfra påvirker eggenes oppdrift. Fylkesmannen vurderer imidlertid at det kun er en liten andel av gyteområdets areal som kan bli påvirket av utslippet, og registrerer samtidig at området ikke er gitt regional eller nasjonal verdi. På grunn av avstand samt vilkår om rensing anser Fylkesmannen at risiko for nedslamming av rekefeltet er liten.

Når det gjelder forurensning fra virksomheten mener Fylkesmannen at den omsøkte produksjonen vil medføre lav risiko for forringelse av de anadrome bestandene i nærheten av lokaliteten. I denne sammenheng er ikke parasitter eller rømt laks inkludert i begrepet forurensning, siden dette ligger til andre sektoreters myndighet å vurdere.

På grunn av vannstrømmen fra Kobbelva vurderer Fylkesmannen det som usannsynlig at bløtbunnsområdet og brakkvannsdeltaet vil bli nevneverdig negativt påvirket som følge av forurensning fra omsøkt utslipp.

⁷ Fiskeridirektoratets kartbase: <http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2>

⁸ Naturbase: Fagsystem fra Miljødirektoratet for registrering av verneområder, naturtyper og andre data om biologisk mangfold som er viktige i arealforvaltningen:
<http://geocortex.dirnat.no/silverlightviewer/?Viewer=Naturbase>

Vurderingene i dette avsnittet er gjort på bakgrunn av kunnskap om avstand, topografi, strømforhold og oppgitte spesifikasjoner på renseanlegg.

Virksomheten må være oppmerksom på viktige naturtyper i anleggets influensområde og ha fokus på å unngå at virksomhetens drift forringer disse naturverdiene. Denne tillatelsen er gitt med forbehold om eventuell ny kunnskap som måtte komme. Dersom det kommer frem ny kunnskap om nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten, må bedriften regne med at de kan få nye vilkår om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp⁹. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver¹⁰.

Dersom miljøundersøkelser viser at belastningen på lokalitetens nærsone overskrider lokalitetens tålegrense eller at resipienten påvirkes negativt, kan Fylkesmannen redusere tillatt utføring eller trekke tilbake tillatelsen¹¹.

Vilkår knyttet til vedlagte tillatelse etter forurensningsloven

Krav til rensing av avløpsvann (vilkår 3 i tillatelsen)

Avløpsvann skal renses som oppgitt i søknad, noe som er estimert å gi en rensegrad på drøye 75 %. Som beskrevet i tillatelsen skal utslippene reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Minimumskravet er at avløpsvann renses mekanisk gjennom et primærrensaneanlegg som minimum reduserer suspendert stoff (SS) med 50 % og organisk stoff med 20 %.

Krav til miljøundersøkelser (vilkår 14 i tillatelsen)

For å overvåke påvirkninger settefiskanlegget har på området rundt utslippet, pålegges virksomheten etter forurensningsloven¹⁰ å gjennomføre MOM B-type undersøkelser tilsvarende NS9410, med minimum 10 stasjoner. Stasjonene skal primært legges i en vifteform nedstrøms utslippet. Undersøkelsene skal ikke følge frekvenser fastsatt i NS9410, men skal i stedet gjøres hvert 2. år på et tidspunkt på året der belastningen (utføringen) er størst. Første undersøkelse skal gjøres i løpet av første år der denne tillatelse tas i bruk, og rapporteres Fylkesmannen fortløpende – senest **31. desember samme år**.

Dersom det iverksettes miljøovervåking i regi av Fylkesmannen, kan virksomheten pålegges å betale sin del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området der anlegget er plassert.

Konklusjon

Når størrelsen på omsøkt utføring samt estimert rensegrad for avløp tas i betraktning, vurderer Fylkesmannen at det er lav risiko for forurensning som overstiger tåleevnen til resipienten. Dette gjelder for både nærsonen, hovedresipienten og tåleevnen til økosystemet. Fylkesmannen innvilger derfor søknad på vilkår satt i vedlagte utslippstillatelse.

Det er i saksbehandlingen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper, samt de fordeler som tiltaket vil medføre. Dersom Fylkeskommunens vedtak innebærer tillatelse til en lavere produksjonsramme enn det som fremgår av dette vedtaket, er det produksjonsrammen i

⁹ Forurensningslovens § 18

¹⁰ Forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, og Naturmangfoldloven § 11

¹¹ Forurensningsloven § 18

Fylkeskommunens vedtak som gjelder. Tillatelsen kan endres på visse vilkår¹². Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Fylkesmannen understreker at vurderingene er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet¹³. Overvåking av miljøtilstanden og mulige endringer av tilstanden i resipienten vil avgjøre om utslippet er forsvarlig også i fremtiden. Krav om miljøundersøkelser vil også dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til *Regelhjelp.no*. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart¹⁴. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Varsel om saksbehandlingsgebyr og risikoklasse

Det skal betales gebyr for Fylkesmannens behandling av søknader om ny tillatelse til forurensende virksomhet¹⁵.

Fylkesmannen varslar at man for saksbehandlingen vil kreve inn saksbehandlingsgebyr etter fastsatte gebyrsatser¹⁶. Marine Harvest Norway AS vil dermed ilegges et gebyr på 21 500 kr. Plasseringen i gebyrsats er gjort ut ifra en vurdering av søknaden.

Lokaliteten Elvkroken ligger i et område klassifisert som ferskvannspåvirket beskyttet fjord. En vurdering av omsøkt produksjon samt miljøforhold gjør at Fylkesmannen varslar at lokaliteten Elvkroken plasseres i risikoklasse 3.¹⁷ Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn.

Risikoklassen har direkte konsekvens ved innkreving av gebyr for gjennomføring av tilsyn av inntil en dags varighet. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har også en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. For øvrig finnes det egne satser for gjennomføring av større revisjoner. Disse er basert på ressursbruk og er dermed uavhengig av plassering i risikoklasse.

Dersom dere har merknader til varselet, ber vi om at disse bli sendt innen 14 dager fra dette brev er mottatt¹⁸.

¹² Forurensningsloven § 18

¹³ Forurensningsloven § 2 nr. 3 og Naturmangfoldloven § 12

¹⁴ Forurensningsloven §§ 78 og 79

¹⁵ Forurensningsforskriften kapittel 39

¹⁶ 3 jf. § 39-5 i forurensningsforskriften/ 4 jf. § 39-4 i forurensningsforskriften

¹⁷ Forurensningsloven § 18

¹⁸ Forvaltningsloven § 16

Klageadgang, saksopplysninger m.m.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet¹⁹. Fristen for å klage på vårt vedtak er 3 uker etter at Nordland fylkeskommunes samordnede vedtak er mottatt²⁰. Klagen sendes til Fylkeskommunen med kopi til Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø. Klagen skal være begrunnet og angi den eller de endringer som ønskes²¹.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort²².

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter²³. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Vi vil på forespørsel også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Maria L. Seivåg
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

Kopi:
Mattilsynet
Nordland fylkeskommune
Fiskeridirektoratet Region Nordland
Kystverket
Nordland Fylkes Fiskarlag
Sørfold kommune

postmottak@mattilsynet.no
post@nfk.no
postmottak@fiskeridir.no
post@kystverket.no
nordland@fiskarlaget.no
post@sorfold.kommune.no

¹⁹ Forvaltningsloven § 28

²⁰ Forvaltningsloven § 29

²¹ Forvaltningsloven § 32

²² Forvaltningsloven § 42

²³ Forvaltningsloven § 18

Marine Harvest Norway AS
v/Roar Simonsen
roar.simonsen@marineharvest.com

Saksbehandler: Maria L. Seivåg
e-post: fmnomse@fylkesmannen.no
Tlf: 75531605
Vår ref: 2015/46
Deres ref: 16/68270
Vår dato: 03.11.2016
Deres dato: 01.07.2016
Arkivkode: 542.1

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Marine Harvest Norway AS Lokalitet Elvkroken Sørfold kommune

Informasjon om ansvarlig enhet

Navn	Marine Harvest Norway AS
Gate/postboks	Postboks 4102 Sandviken
Poststed	5835 Bergen
Org. nummer	959 352 887

Informasjon om lokalitet

Lokalitetsnavn	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹	Anleggsaktivitet
Elvkroken	-	3	Hold av stamfisk med føring

Tillatelsen gitt: 3.11.2016	
Oddlaug E. Knutsen (e.f.) seksjonsleder	Maria L. Seivåg rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

¹ Jf. forurensningsforskriften kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannen sitt arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Innholdsfortegnelse

1. Produksjonsforhold og rammer	3
2. Generelle vilkår	3
2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER	3
2.2 PLIKT TIL Å OVERHOLDE GRENSEVERDIER	3
2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG	3
2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE	4
2.5 INTERNKONTROLL	4
3. Utslipp til vann	5
3.1 UTSLIPPSMENGDER	5
3.2 Utslipsreducerende tiltak, renseanlegg M.M.	5
3.3 UTSLIPP AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER	5
3.4 SANITÆRAVLØPSVANN	6
3.5 OLJEHOLDIG AVLØPSVANN	6
3.6 OVERFLATEVANN	6
3.7 MUDRING OG DUMPING	6
4. Utslipp til luft	6
5. Lys	6
6. Forurensede sedimenter	6
7. Kjemikalier og legemidler	6
7.1 VURDERING AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER	7
7.2 SUBSTITUSJON	7
7.3 REACH	7
7.4 LAGRING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER	7
8. Støy	7
9. Energi	8
10. Avfall	8
10.1 GENERELLE KRAV	8
10.2 HÅNDTERING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL	8
10.3 HÅNDTERING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIERESTER	9
10.4 HÅNDTERING AV PRODUKSJONSAVFALL OG SLAM	9
11. Utslippskontroll	9
11.1 Måling og Beregning av Utslipp	9
12. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot utslipp	10
12.1 MILJØRISIKOANALYSE	10
12.2 FOREBYGGENDE TILTAK	10
12.3 ETABLERING AV BEREDSKAP	10
12.4 VARSLING AV AKUTTE UTSLIPP	11
13. Miljøinformasjon og journalføring	11
14. Miljøtilstand og resipientovervåking	11
14.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND	11
14.2 OVERVÅKING	12
14.3 UTVIDET OVERVÅKING	12
15. Utskifting av utstyr	12
16. Eierskifte	12
17. Nedleggelse	12
18. Tilsyn	13
19. Bortfall av tillatelsen	13
VEDLEGG 1 Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.	14
VEDLEGG 2 - AVLØPSDEFINISJONER	15

1. Produksjonsforhold og rammer

Tillatelsen gjelder forurensning fra hold av stamfisk av laks på land på lokalitet Elvkroken. Tillatelsen er basert på en søknad om landsetting og hold av inntil 300 tonn stamfisk årlig, hvorav 100 tonn av dette søkes føret med inntil 150 tonn tørrfôr årlig.

Navn på lokalitet	Kartblad		UTM-koordinater utslipp (WGS84)*	Årlig fôrforbruk (tonn)	Tillatt total biomasse/tillatt føret andel biomasse (tonn)
	M-711	Norge-serien			
Elvkroken	2130-2	10130	33W 5360 ³² 74969 ⁰¹	150	300/100

*Omtrentlig plassering.

2. Generelle vilkår

2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 10. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 10, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 PLIKT TIL Å OVERHOLDE GRENSEVERDIER

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy, lys og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 - 10 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivå i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles ihht. pkt 11.4.

2.5 INTERNKONTROLL

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget. De som arbeider på virksomheten skal ha nødvendig kunnskap om mulige utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egenkontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet, og forebygge utslipp.

Virksomheten skal ha en driftsansvarlig ved anlegget som skal påse at krav i tillatelsen og generelle krav i forurensningsloven med forskrifter overholdes. Driftsansvarlig skal også sørge for overvåkning og gjennomgang av virksomhetens internkontroll når det gjelder ytre miljø.

Miljømål

Virksomheten skal sette miljømål for anleggets påvirkning på ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 4. Miljømålene skal være målbare, konkrete og tilpasset det aktuelle anlegget. Målene skal dokumenteres skriftlig jf. samme paragraf, og skal gjøres kjent for de ansatte. Eksempler på ytre miljømål for anleggets påvirkning kan være førfaktor, avfallsmengder, energiforbruk, kjemikaliemengder, legemidler, vedlikeholds- og utskiftningsfrekvens for utslippsrelatert utstyr m.m.

Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Virksomheten plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med utslippsrelatert utstyr, og system/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7³.

3. Utslipp til vann

3.1 UTSLIPPSMENGDER

Utslippene fra anlegget er indirekte avgrenset gjennom en produksjonsramme (vilkår 1) og krav om rensing av avløpet (pkt. 3.2.2). Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Renseeffekten skal måles i forhold til oppnådd reduksjon av organisk stoff og partikler, se pkt. 3.2.2 og vilkår 11. Det skal utføres jevnlig målinger av utslipp til vann. Prøvetaking og analyser skal gjennomføres i samsvar med krav i pkt. 11.1.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

Tap og spill av fôr skal reduseres mest mulig. Fisken skal ikke overføres eller føres på en slik måte at det kan medføre skade eller ulempe for det ytre miljø. Det skal brukes tørrfôr⁴. Ved forhøyet fôrforbruk, skal årsakene til dette kartlegges og nødvendige tiltak settes i verk i den hensikt å bringe fôrforbruket ned.

Virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer en utføring i den daglige driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalføres, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

3.2 UTSLIPPSREDUSERENDE TILTAK, RENSEANLEGG M.M.

3.2.1 Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseseffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2 Renseanlegg

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet renses mekanisk gjennom et primærrenseanlegg, dvs. at avløpsvannet skal renses i silanlegg, mekanisk sedimenteringsanlegg eller annen type renseanlegg slik søknaden opplyser. Anlegget skal minimum oppfylle følgende rensekrav:

Type forurensning	Rensekrav	Måleparameter
Suspendert stoff (SS)	Minst 50 % reduksjon	SS
Organisk stoff	Minst 20 % reduksjon	Valgfritt målt i KOF, BOF ₇ eller TOC

For definisjoner, se vedlegg 2.

3.3 UTSLIPP AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER

Bruk og utslipp av kjemikalier, legemidler, og desinfeksjonsmiddel skal virksomheten gjøre i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene. Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet for å unngå at midlene slipper ut i det omkringliggende miljø og gjør skade på miljøet.

3.4 SANITÆRAVLØPSVANN

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og søknad skal sendes til kommunen.

3.5 OLJEHOLDIG AVLØPSVANN

Oljeholdig avløpsvann fra verksted, motorrom eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensinnretning⁵

3.6 OVERFLATEVANN

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade på miljøet.

⁴ Tørrfôr defineres her som fôr med over 90 % tørrstoffinnhold

⁵ Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til oljeholdig avløpsvann

3.7 MUDRING OG DUMPING

Mudring og dumping er forbudt uten tillatelse fra Fylkesmannen, jf. forurensningsforskriften kap. 22.

4. Utslipp til luft

Fôrlagring, tilberedning, spyling, rengjøring samt annen virksomhet ved oppdrettsanlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulempet av betydning for naboer m.fl.

5. Lys

Virksomheter som benytter lys som vekstregulering etc. må sørge for å utforme lysanlegget slik at dette er minst mulig til sjenanse for bosetninger, fritidshus e.l.

6. Forurensede sedimenter

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuelle forurensede sedimenter ved anlegget og utslippspunkt, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Fylkesmannen varsles om dette.

7. Kjemikalier og legemidler

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, desinfeksjonsmidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

Med legemidler menes her stoffer og preparater som brukes i virksomheten og som er bestemt til å forebygge, lege eller lindre sykdom eller sykdomssymptomer, påvirke fysiologiske funksjoner hos fisk eller til å påvise sykdom. For eksempel avlusningsmidler i form av fôr- eller badebehandlingsmidler.

7.1 VURDERING AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER

For kjemikalier og legemidler som benyttes på en slik måte at det kan medføre forurensning eller fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes og legemidlenes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon jf. også punkt 2.5 om internkontroll.

7.2 SUBSTITUSJON

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier og legemidler. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og legemidler som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal

vrderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

7.3 REACH

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷.

7.4 LAGRING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER

Legemidler, biocider og kjemikalier skal være lagret forsvarlig. Lagerlokalene skal utformes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

8. Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser pr. time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene L_{AF} (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

Støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Virksomheten skal holde seg innenfor grenseverdiene. I tillegg plikter virksomheten å redusere støy mest mulig. Dette gjelder for eksempel skjerming av aggregat, vifter og lignende.

⁶ Jf. produktkontrolloven av 11.6.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

9. Energi

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i virksomhetens internkontroll, jf. pkt. 2.5.

10. Avfall

10.1 GENERELLE KRAV

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt i virksomhetens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Avfall som oppstår i virksomheten skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Avfallet skal leveres videre til lovlig mottak, jf. forurensningsloven § 32 om håndtering av næringsavfall. Det er forbudt å brenne, grave ned eller dumpe avfall i sjø, det gjelder også kassert utstyr.

10.2 HÅNTERING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL

Sikringstiltak for lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering. Avfallet skal lagres utilgjengelig for uvedkommende. Lagringsområdet for farlig avfall skal ha fast dekke for å kunne oppdage og samle opp spill/søl. Avfallet må beskyttes mot vanninntrenging for å forebygge avrenning fra avfallet eller lekkasjer. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret, og ulike fraksjoner av farlig avfall skal ikke blandes sammen, men må behandles separat og skal merkes med EAL-nummer. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensning til luft. Virksomheten er selv ansvarlig for at farlig avfall leveres årlig. Elektronisk deklarasjon av farlig avfall gjøres gjennom:
<https://www.avfallsdeklarerer.no>

10.3 HÅNTERING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIERESTER

Ubenyttede rester av legemidler og kjemikalier, for eksempel medisinfôr, antibiotika, biocider og andre miljøfarlige stoffer (inkludert emballasje) må samles opp, behandles og lagres separat slik at ikke "rent" avfall blir kontaminert og ubrukelig som ressurs. Det samme gjelder for ensilasje, fôrrester og slam/ekskremitter som inneholder legemiddel- eller kjemikalierester. Lageret for antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 1.6.2004, nr. 930.

slam skal ha nok kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom. Avfallet skal leveres tilbake til produsent eller annen godkjent mottaker for farlig avfall⁹.

10.4 HÅNTERING AV PRODUKSJONSAVFALL OG SLAM

Død fisk og annet organisk produksjonsavfall som fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Død fisk skal tas opp minst hver dag. Virksomheten skal ha beredskap til å håndtere massiv fiskedød ved f. eks sykdom eller algeoppblomstring.

Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Fisk som skal ensileres må kvernes og tanken må ha omrøring. Ensilasjetanker skal være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Oppsamlet organisk avfall som ikke inneholder antibiotika kan utnyttes som fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel og skal håndteres etter gjeldende regelverk⁹ på dette området. Avfallet skal leveres videre til lovlig mottaker, jf. forurensningsloven § 32 om håndtering av næringsavfall, både ved utnyttelse av avfallet som en råvare i annen produksjon, og videre avfallshåndtering.

11. Utslippskontroll

11.1 MÅLING OG BEREGNING AV UTSLIPP

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for virksomheten sine faktiske utslipp. Bedriften skal på forespørsel til enhver tid kunne dokumentere at rensekravene i vilkår 3.2.2 blir etterlevd, jf. internkontrollen.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Utslippskontrollen ved renseanlegget skal utføres i samsvar med følgende oppsett:

	Måleparameter	Prøvepunkt	Prøver per år
Suspendert stoff	SS	Innløp og utløp (renseanlegg)	6 (1-3 døgn blandprøve)
Organisk materiale	KOF, BOF ₇ eller TOC	Innløp og utløp (renseanlegg)	4 (1-3 døgn blandprøve)
Avløpsmengde		Innløp og utløp (renseanlegg) + overløp	Kontinuerlig

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes.

⁹ Jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11.

Miljøvernmyndighetene kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

12. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot utslipp

12.1 MILJØRISIKOANALYSE

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet knyttet til den aktuelle lokaliteten. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Virksomheten skal kjenne til risikoen for uønskede miljøpåvirkninger på utvalgte naturtyper og nøkkelområder for spesielle arter som følge av utslipp fra anlegget. Virksomheten må ha kunnskap om økosystemet, bunn- og strømforhold på lokaliteten (inkludert utslippspunkt), samt nærhet til viktige naturverdier som f. eks villaksens vandringsruter og nærliggende laksefjorder og anadrome vassdrag.

12.2 FOREBYGGENDE TILTAK

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 ETABLERING AV BEREDSKAP

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt utslipp (herunder karsprekk, rømming, massedød i kar på grunn av sykdom etc.). Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

12.4 VARSLING AV AKUTTE UTSLIPP

Akutte utslipp eller fare for akutte utslipp skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

¹⁰ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9.7.1992, nr. 1269

13. Miljøinformasjon og journalføring

Virksomheten skal ha kunnskap om miljøpåvirkning fra egen aktivitet og oversikt over annen relevant miljøinformasjon¹¹. Virksomheten skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

Tema	Data
Produksjon	Fiskemengde og total tilvekst per år
Fôr	Fôrtype, fôrforbruk, fôrfaktor
Avfall	Typer, mengde og disponeringsmåter
Kjemikaler og legemidler	Typer og forbruk
Oppsamlet slam med antibiotika	Mengde og disponeringsmåter
Rømt fisk	Antall rømmingstilfeller og mengde rømt fisk

Journalen skal tas vare på ved anlegget i minst 4 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon. Deklareringsskjema for levert farlig avfall skal oppbevares i 3 år og kreves forevist Fylkesmannen ved inspeksjon. Elektronisk deklarasjon av farlig avfall gjøres gjennom: <https://www.avfallsdeklarerer.no>

14. Miljøtilstand og resipientovervåking

Bæreevnen er kapasiteten lokaliteten har til å ta imot og omsette organisk materiale.

14.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND

Utslipp fra anlegget skal ikke føre til at organisk avfall skal akkumulere over tid eller at gravende dyr ikke kan eksistere ved avløpet eller i nærområdet til avløpet.

Utenfor avløpets umiddelbare nærområde bør tilstandsklassen ikke være dårligere enn klasse II (jf. SFT-veiledning 97:03: *Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann*) når det gjelder dypvann, bløtbnunnsfauna og sediment, og tilstandsklassen skal ikke ha en negativ utvikling.

Overflatevannet i influensområdet skal om sommeren ikke være dårligere enn naturtilstandsklassen.

Det skal foretas jevnlig, risikobasert miljøovervåking for å dokumentere at kravene til miljøtilstand overholdes.

14.2 OVERVÅKING

- Det skal gjennomføres resipientundersøkelser tilsvarende MOM B-undersøkelser (NS 9410) i en vifteform nedstrøms anleggets utslippspunkt minimum hvert 2. år. Rapporten skal være Fylkesmannen i hende så snart som mulig etter ferdigstilling og senest **31. desember det året undersøkelsen er tatt.**

¹¹ Jf. lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).

Undersøkelsene skal utføres av en uavhengig, kompetent faginstans og resultatene skal ha en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning. Undersøkelsene skal oversendes Fylkesmannen fortløpende så snart disse foreligger.

14.3 UTVIDET OVERVÅKING

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser eller overvåking dersom Fylkesmannen finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

15. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

16. Eierskifte og/eller navneendring

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet. Dette gjelder også ved navneendringer for virksomheten.

17. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning, samt pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar (jf. forurensningsloven § 20 om nedleggelse og driftsstans).

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹². De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

¹² Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

18. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

19. Bortfall av tillatelsen

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen **ikke** er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

VEDLEGG 1 Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6-tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA

VEDLEGG 2 - AVLØPSDEFINISJONER

SS Suspendert stoff, partikler i avløpsvann.

TOC Totalt organisk karbon, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

KOF Kjemisk oksygenforbruk, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

BOF7 Biologisk oksygenforbruk over 7 døgn, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.